

Rekord összeg a privátbankároknál

[Szabics Zsolt](#)

2013. szeptember 5. 06:30

A Portfolio.hu Privátbanki Felmérésének friss eredményei szerint a szektor nagyon magas növekedést tudott 2013 első felében felmutatni, 6 hónap leforgása alatt a kezelt vagyon 184 milliárd forintos (7,7%-os) emelkedést követően 2574 milliárd forinton állapodott meg. Kivételes helyzetben volt a privát bankári szakma, hiszen 2012-ben éves szinten sikerült ekkora növekedést felmutatni. A piaci teljesítmények is hozzájárultak a dinamikus növekedéshez, azonban az oroszánrészt mégiscsak a tőkebeáramlás jelentette. Egyesek szerint már telítődött a piac, azonban az látszik, hogy főleg az alacsony jegybanki kamatkörnyezetben és meghatározott szegmentációs stratégia mentén a bankoknál még mindig vannak belső tartalékok. Rövid távon a szolgáltatók visszafogott növekedést várnak, azonban középtávon a javuló gazdasági környezettel párhuzamosan 4-8%-os növekedés is elképzelhető, ami megfeleltethető az európai átlagnak.

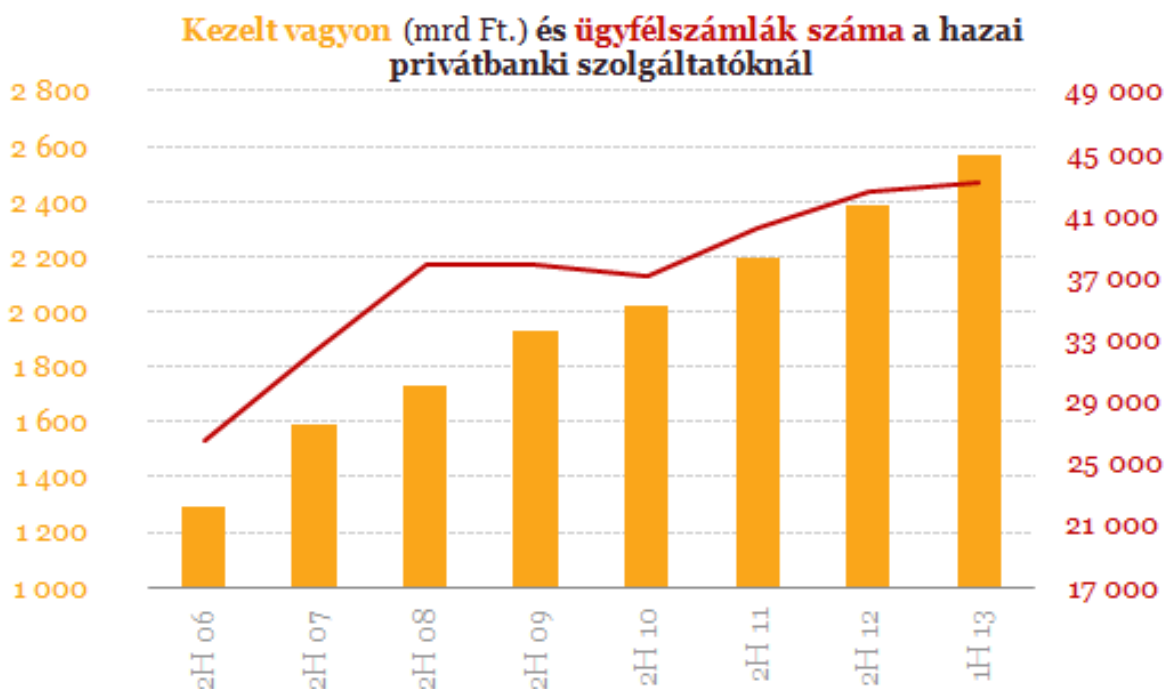
A féléves gyakoriságú Portfolio.hu Privátbanki Felmérést 2006 vége óta rendszeresen elkészítjük. Az augusztusi felmérésünkben 14 különböző privátbanki szolgáltató vett részt, a szektor legnagyobb szereplőit sikerült elérnünk. A válaszadók által nyilvántartott vagyon 2013 júniusában 2574 milliárd forint volt, ami gyakorlatilag teljes piaci lefedettséget jelentett.

Átléptük a 2500 milliárd forintos határt

Legutóbb februárban készítettünk felmérést a hazai privátbanki piacról, akkor is kedvező számokat publikáltak a szereplők, éves szinten a kezelt vagyon 8%-ot meghaladó ütemben bővült. Most viszont majdnem sikerült ez a növekedést egyetlen félév alatt összehozni, az augusztusi felmérés alapján a privátbankoknál lévő kezelt vagyon 2013. június végére (7,7%-kal) 2574 milliárd forintra emelkedett. A felmérés elkészítése során még soha nem állt ilyen magasan a privátbanki vagyon, az állomány növekedése féléves időtávon 184 milliárd forintos volt, ami szintén kiemelkedőnek számít a szektor történetében.

Tavaly a magyar privátbanki piac lemaradó volt a nemzetközivel szemben, hiszen a Boston Consulting Group adatai alapján a globális privátbanki vagyon 10%-kal tudott bővülni (az európai átlaghoz képest viszont jobban teljesítettünk), azonban nagy különbség volt már akkor is, hogy nemzetközi téren a befektetéseken elért hozamok jelentették a piacbővülés legfőbb forrását. Hazánkban azonban annak ellenére, hogy sokan azt mondták, hogy a növekedési források kimerültek, mégis azt láttuk, hogy a különböző bankok és egyéb szereplők képesek voltak tőkebeáramlást felmutatni, új ügyfeleket elérni. Míg külföldön a kockázatosabb ügyfélportfóliók tudtak a fejlett piacokon is növekedést generálni, addig Magyarországon sokáig a magas betéti kamatkörnyezet miatt lehetett hasonló folyamatokkal

találkozni. Ez a két tényező együttesen pedig megfelelő alapját képezte a szektor bővülésének.

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

A válság sok tekintetben előnyösen érintette a privátbanki üzletágakat, hiszen a konzervatív befektetési politika miatt nagyobb veszteségek nem képződtek az ügyfeleknél, a bankoknál felértékelődtek a prémium- és privátbanki ügyfelek, míg a megtakarítási piacon jól láthatóan felgyorsult a vagyonskoncentráció. Persze voltak a hazai privátbanki szektor életében is turbulens időszakok, elég csak a magánnyugdíjpénztárak államosítására vagy a 2011 végi nagyobb forintgyengülésre gondolni, azonban ezeket az átmeneti hullámvölgyeken mindig át tudott lendülni a szektor. A fenti ábra pedig azt mutatja, hogy a meredeken csökkenő jegybanki alapkamat környezetben is voltak még tartalékok a rendszerben.

A szegmentáció kulcskérdés, jól láthatóan nagy differencia van az egyes privátbanki szolgáltatók között, az viszont pozitívum, hogy az általunk megkérdezett 14 szereplő közül viszont ma már nyolc legalább 50 millió forintos belépési limitet határoz meg, sőt a maradék szolgáltatók között is van kettő, ahol több limitet alkalmaznak, és a magasabbik már eléri a 70 millió forintos szintet. Az eltérő szegmentációs politika miatt azt lehet mondani, hogy továbbra is lesznek a szektorban ügyféloldalon növekedési lehetőségek, egy alacsonyabb belépési limit esetében jóval nagyobb kör szólítható meg, olyan ügyfelek is, akik korábban nem is voltak nyitottak a szolgáltatás iránt. A piac tisztulását jól mutatja, hogy a belépési limitekhez képest ma már jóval magasabb az ügyfélszámlákra eső kezelt vagyon, a 14 privátbanknak a felénél már az átlagvagyon 100 millió forint felett van. A szektorátlag azért lehet "csak" 60 millió forint, mert több nagyobb szolgáltató alacsonyabb belépési limitje azt lehúzza.

Belépési limit és az egy ügyfélszámlára eső vagyon a privátbanki szolgáltatóknál		
Privátbank	Belépési limit (m Ft.)	Egy ügyfélszámlára eső vagyon (m Ft.)
Bank Gutmann	300	481
K&H	100	133
MKB	100	203
UniCredit	100	125
Raiffeisen	70	121
Concorde Alapkezelő	60	184
Equilor	50	54
Erste	50	100
CIB*	30/40	78
Budapest Bank	25	44
SPB	25	49
Citigold**	20/75	20
OTP***	20/70	43
Takarékbank	20	81

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

* Vidék/Budapest

** Citigold/Citigold Select

*** Privát bank/Kiemelt privát bank

Nagy eltérés volt az egyes szolgáltatók között

A gyűjtésünk szerint a szektorban az ügyfélszámlák száma 1,5%-kal 43 187-re emelkedett, ami azt jelenti, hogy a 2006 végi állapotokhoz képest közel duplájára nőtt a számlák száma. Nem szabad azonban azt elfelejteni, hogy a statisztikákban az ügyfélszámlák szerepelnek és nem az ügyfelek, piaci információk szerint egy privátbanki ügyfélnek legalább 2 számlája van, vagyis a ténylegesen elérhető ügyfélkör a kimutatottakhoz képest kisebb. A kihívásokkal teli gazdasági környezetben a vagyonfelhalmozás nem megy olyan ütemben mint például azt a válság előtt megszokhattuk, azonban a differenciált és rugalmasan kezelt belépési limitek mellett van tér akár nagyobb mozgásokra is a piacon.

Még mielőtt rátérnénk az első félévre, szükséges még megemlíteni, hogy tavalyhoz képest egy szolgáltató már nincs bent az elemzésben, a BNP Paribas ugyanis eladta a hazai vagyonkezelési üzletágát az Erste-nek. Évek óta nem volt ekkora akvizícióra példa, az Erste ennek hatására az ügyfélszámlák és a kezelt vagyon terén is komolyabb növekedést tudott felmutatni. Az egyszeri tényezőt követően a frissen publikált számoknál nem volt látható növekedés, legalább is, ha az ügyfélszámlákat nézzük.

A félév során voltak olyan szolgáltatók, amelyeknél az ügyfélszámlák jelentősen csökkentek, az MKB és a Raiffeisen esetében viszont ennek az volt az oka, hogy a statisztikák közlése esetében fokozatosan a családi kimutatásokra álltak át az egyedi ügyfélszámlák helyett. A Raiffeisen esetében ehhez csatlakozott bő egy évvel ezelőtt egy limitelés is, aminek hatására az ügyfélszámlák akár jelentősebb mértékben is csökkenhettek, viszont ez egy technikai tényező. A kezelt vagyon statisztikában ez a hatás már nem látszódott. Az első félévben viszont voltak olyan szolgáltatók is, amelyek a versenyből nagyon jól jöttek ki, és a megváltozott kamatkörnyezetben az ügyfelek nagyobb ütemben nyitottak ezeknél a

szolgáltatóknál számlákat. A csökkenő kamatok leginkább a kisebb privátbanki szolgáltatóknak kedveztek, az SPB például 55,6%-kal tudta az ügyfélszámláit növelni, de bőven találtunk privátbankokat, amelyek képesek voltak 10% feletti ügyfélszámla-növekedést felmutatni, pedig az évből csak 6 hónap telt el.

Ügyfélszámlák a privátbanki szolgáltatóknál			
Privátbank	Ügyfélszámla (2012.12.31)	Ügyfélszámla (2012.06.30)	Változás
OTP	18 420	18 836	2,26%
Citigold	8 400	9 000	7,14%
Budapest Bank	2 937	3 277	11,58%
CIB	2 710	2 640	-2,58%
Raiffeisen	2 908	2 392	-17,74%
Erste	2 200	2 200	0,00%
MKB	1 878	1 342	-28,54%
K&H	980	980	0,00%
UniCredit	780	880	12,82%
SPB	450	700	55,56%
Concorde Alapkezelő	341	372	9,09%
Takarékbank	250	223	-10,80%
Equilor	167	187	11,98%
Bank Gutmann	145	158	8,97%
Összesen	42 566	43 187	1,46%

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Miközben az ügyfélszámlák a szektorban 1,4%-kal emelkedtek, addig a kezelt vagyon tekintetében sokkal nagyobb növekedést láthattunk, szektorszinten a vagyon 7,7%-os emelkedés után 2574 milliárd forinton állapodott meg. A vagyon növekedésének számos forrása lehetséges, elsősorban itt a tőkebeáramlásra és a hozamokra kell gondolni. Utóbbi tényező még akkor is képes a kezelt vagyon növekedését támogatni, ha nincs új pénz a rendszerben, most viszont úgy találtuk, hogy a tőkebeáramlásnak is nagy szerepe volt a kiemelkedő első féléves felpattanásban. Amennyiben megnézzük az elérhető betéti kamatokat, a kötvényhozamokat és a devizák ártértékelődését is figyelembe vesszük, akkor azt lehet mondani, hogy körülbelül 4%-os növekedés lett volna benne a rendszerben.

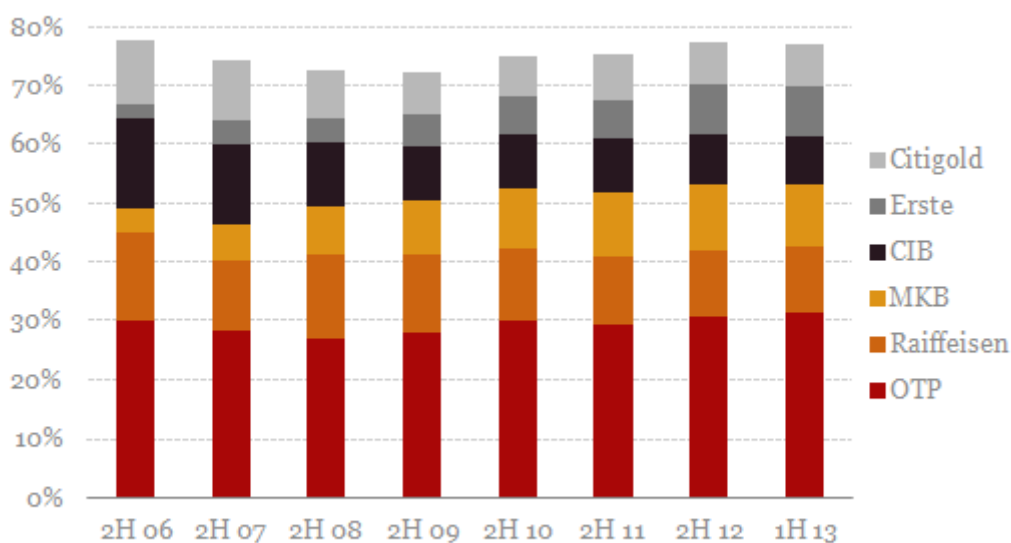
Az egyes privátbanki szolgáltatók között éles különbségeket találtunk, az viszont biztos, hogy a 184 milliárd forintos szektorszintű növekedésből csak az OTP 76 milliárd forintos részt hasított ki. Ha visszanézzük, az OTP-nél az ügyfélszámlák száma 2,3%-kal nőtt, vagyis a 10% feletti vagyonnövekedés csak úgy jöhetett ki, ha az átlagnál magasabb vagyonnal rendelkező ügyfeleket is be lehetett vonni a privátbanki szolgáltatásba. A nagyobb szolgáltatók közül a Raiffeisen és az Erste is 20 milliárd forint körüli növekedést tudott felmutatni, és mivel itt az ügyfélszámlák terén pozitív irányú változás nem volt látható, a meglévő ügyfélkörben lévő potenciál kihasználása lehetett a növekedés forrása. Relatív értelemben az SPB tudta a legnagyobb növekedést felmutatni, a szolgáltató kisebb mérete ellenére olyan tőkebeáramlást tudott publikálni, amely már szektorszinten is kiemelkedőnek számított.

Kezelt vagyon a privátbanki szolgáltatóknál (m Ft.)			
Privátbank	Vagyon (2012.12.31)	Vagyon (2013.06.30)	Változás
OTP	739 000	815 200	10,31%
Raiffeisen	268 000	289 000	7,84%
MKB	268 000	272 000	1,49%
Erste	200 000	220 000	10,00%
CIB	205 000	206 000	0,49%
Citigold	173 100	179 800	3,87%
Budapest Bank	134 200	145 800	8,64%
K&H	130 000	130 000	0,00%
UniCredit	97 500	110 000	12,82%
Bank Gutmann	70 000	76 000	8,57%
Concorde Alapkezelő	60 100	68 500	13,98%
SPB	19 000	34 000	78,95%
Takarékbank	18 000	18 000	0,00%
Equilor	8 795	10 123	15,10%
Összesített	2 390 695	2 574 423	7,69%

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Az összesítésünkben összesen 14 szolgáltató szerepelt, azonban ha a piaci koncentrációt nézzük, akkor a vagyon alapján legnagyobb 6 szereplő 77%-os részesedéssel rendelkezett, és az OTP önmagában a teljes piaci vagyonból 32%-kal részesedett. Annak ellenére, hogy a privátbanki piacon kisebb pozíciókkal rendelkező szolgáltatók közül többen is megerősödtek az utóbbi időszakban, a nagyobb kereskedelmi bankoknál mindig volt olyan támasz, amely a legnagyobbak piaci részesedését fenntartotta. Az utóbbi évek legnagyobb százalékos felfutását az MKB és az Erste tudta felmutatni, előbbi piaci részesedése 6,5%-ponttal, míg utóbbié 6,2%-ponttal emelkedett 2006 vége óta.

TOP-6 privátbanki szolgáltató piaci részesedése*

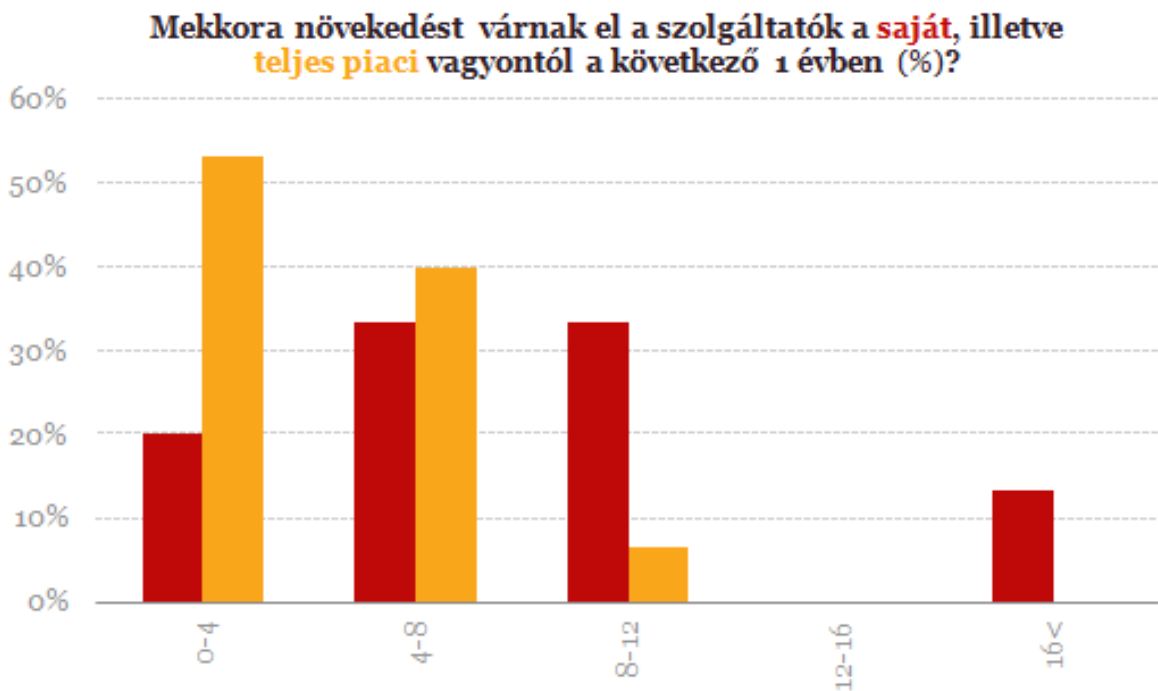
Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

** kezelt vagyon alapján*

Középtávon a kilátások kedvezőbbek

Az év elején készített felmérésünkhöz képest a privátbanki piaci növekedési kilátásai jelentősen csökkentek, emlékeztet, hogy januárban a szolgáltatók szerint a következő 12 hónapban 4-8%-os növekedés volt prognosztizálható, miközben most a piactól a válaszadók fele mindössze 0-4% közötti növekedést vár. Igaz 40% szerint akár 4-8%-os is lehet a növekedés a következő 1 évben, azonban ha átlagot számolunk, akkor tőkebeáramlásra nem nagyon számítanak a privátbankárok. Persze azt is látni kell, hogy 2013 első felében kimagasló növekedést mutatott fel a szektor, ennek fényében érthető, hogy visszafogott előrejelzést adtak a szolgáltatók.

A válaszok merőben megváltoznak, ha nem a piaci növekedési lehetőségeket, hanem a saját üzletági kilátások felől kérdezzük a privátbankokat, hiszen ekkor hajlamosak a szolgáltatók kedvezőbb képet festeni a jövőről. Most is ez történt, bár hozzá kel tenni, hogy azért szignifikáns különbség nem volt a kilátások között. Egyedül a 8-12%-os éves növekedésnél volt nagyobb eltérés a válaszadók között, ez viszont azzal indokolható, hogy egyes szolgáltatók úgy ítélik meg, még vannak tartalékok szegmentációs oldalon. Természetesen kaptunk kiugró válaszokat is, ezek viszont a frissen indult, vagy éppen nagyobb felfutás előtt álló szolgáltatók miatt fordulhatott elő.

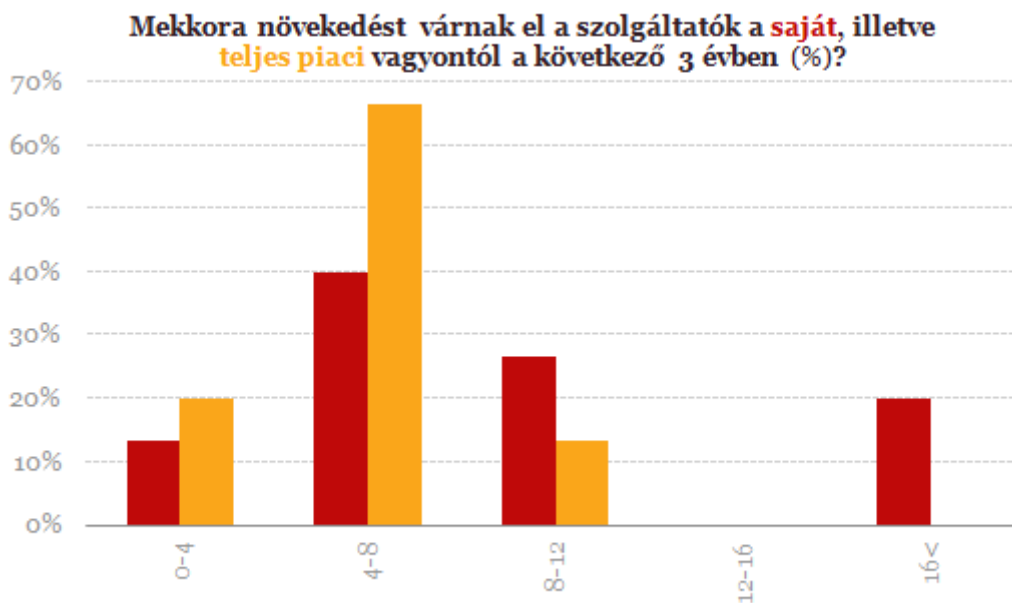

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Amennyiben a privátbankokat a középtávú kilátásokról kérdezzük, akkor sokkal inkább egységesebb kép rajzolódott ki, például a piaci növekedést a következő három évben a válaszadók kétharmada 4-8%-os sávba teszi. Igaz a sáv kellően széles ahhoz, hogy kérdéseket vessen fel, nagy valószínűséggel, ha a piac evolúcióját vesszük alapul és a piaci tendenciákat az utóbbi években, akkor a növekedés a 4-8%-os sáv alsó értékéhez lehet majd közelebb. Az

alacsony kamatkörnyezetben már nem lehet a hozamoktól akkora növekedést várni, miközben a szegmentációban rejlő lehetőségek is egyre inkább csökkenni fognak.

A üzletágak kilátásai esetében nem volt ennyire egységes a kép, a többség azonban itt is azt mondta, hogy 4-8% között lehet az évesített növekedés. A fél évvel ezelőtti helyzethez képest azért középtávon optimistábbakká váltak a privátbankok, ami azért lehet, mert ilyen időtávon a magyar gazdaság is egy stabilabb alapra állhat, ami a tőkebeáramlást támogathatja. Kaptunk persze olyan válaszokat is, hogy egy üzletág növekedése a piaci átlag többszöröse lehet, ez viszont olyan szolgáltatóknál fordulhat elő, amelyek az alacsony bázis miatt gyorsabb növekedésre számíthatnak. Ilyen lehet az Equilor, az SPB és a Quantis Alpha is.

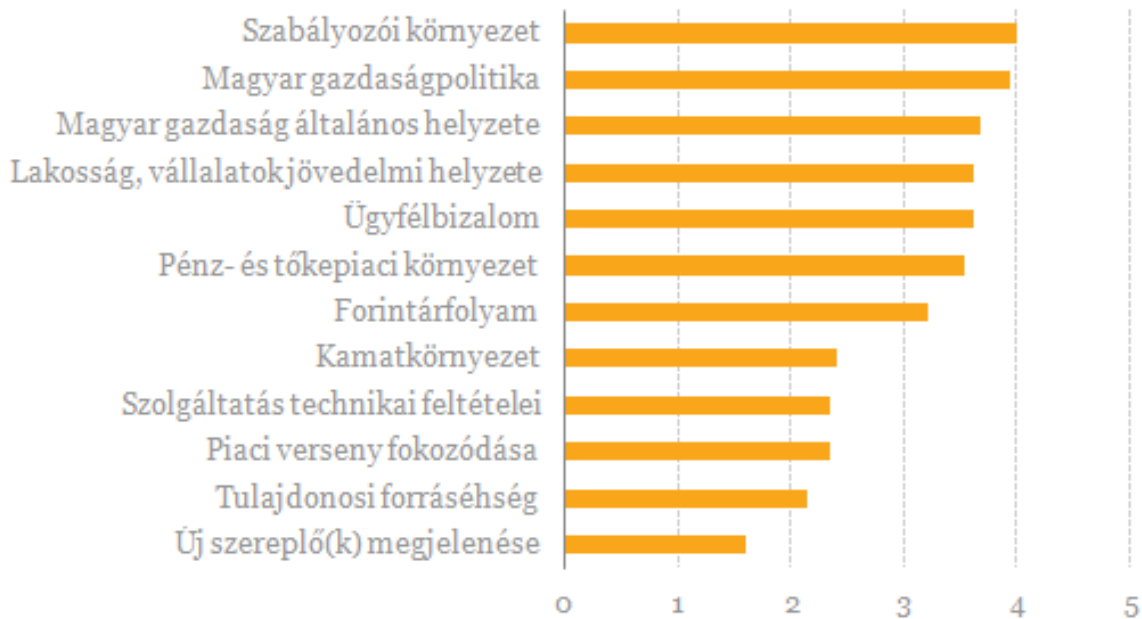

Forrás: Portfolio.hu Privát Banki Felmérés

A szektorban a gyenge optimizmust az is megerősíti, hogy a különféle kockázati tényezőknek féléves időtávon a válaszadók kisebb jelentőséget tulajdonítottak. Leginkább a magas kamatkörnyezet, mint kockázati tényező esett ki, ami érthető is a jegybanki alapkamat drasztikus csökkenése miatt. Ma már a bankoknak sokkal kevésbé kell attól tartaniuk, hogy az ügyfélvagyonok egy-egy akciósabb betéti konstrukció miatt vándorolnak el időlegesen. Ezt meghaladóan a magyar gazdaság általános helyzetével kapcsolatos bizonytalanság is csökkent, ami később megágyazhat a szektorban a magasabb növekedésnek.

A privátbankok ma leginkább a szabályozói környezettől, a magyar gazdaságpolitikától és az általános hazai gazdasági környezettől tartanak. Jól jellemzi a szektor aktuális piaci környezetét, hogy míg korábban a szabályozói környezet a képzeletbeli dobogó alsóbb fokain helyezkedett el, most egyértelműen ezt tartják a válaszadók a legnagyobb kihívásnak. Mindennek több oka is van. Egyrészt a kormány az év elején világossá tette, hogy Svájjal leül tárgyalni, az ügyfélvagyonok felderítéséért és esetleges megadóztatásáért mindent megtesz. Másrészt egy speciális terméket is létrehozott a kormány, amely az adóamnesztia folytatásaként értékelhető.

A legfontosabb kockázatok a privátbanki szektor számára*

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

*0: elhanyagolható kockázat
5: jelentős kockázat

Sokak által ismerős lehet a Stabilitási Megtakarítási Számla, amely legalább 5 millió forintos vagyonnal nyitható meg, előnye, hogy az adóhatóság nem kérdezi a megtakarítás előéletét, és 5 évet követően adómentessé tehető a számlán tárolt összeg. A kormány a törvényt meghozta már a nyár folyamán, azonban a végrehajtási rendelet még nem készült el, arra a következő hetekben számíthatunk. A szolgáltatók egészen addig nem akarnak az új termékkel megjeleneni, amíg nem tudják a keretfeltételeket, azonban többektől is azt hallottuk, hogy vizsgálják a konstrukciót. A piacon ez a termék akár nagyobb vagyonmozgást is megindíthatna, Svájc pozíciói ugyanis nagyon sokat romlottak. Napokkal ezelőtt például közös megállapodás született Svájc és Amerika között, ráadásul az EU is komoly nyomás alatt tartja a vagyonkezelési központot.

Forrás: Portfolio.hu